

07-10-2025
Naleraq

UKA2025/56
Isak Johannessen

Naalakkersuisut Qaqortumi GUX-imi timersornermut sammivilimmik pilersitsinissami neqeroorteqarnissamilu pitsaaqutit ajoqutillu nalilersorneqarnerannik imalimmik nassuiaasioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaammi ersersinneqassapput taamatut isummernermi aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai. Nassuiaat Inatsisartunut agguanneqareersimassaaq 1. januar 2027 nallertinnagu.

(Inatsisartunut ilaasortaq Karen Marie Kyed Frederiksen, Demokraatit)

07-10-2025
Naleraq

UKA2025/75
Isak Johannessen

Naalakkersuisut Ilulissani GUX-imik tassungalu atatillugu ilinniartut inaannik kingusinnerpaamik ukioq 2027 naatinngagu pilersitsinissaannut peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapátôK', Naleraq)

Siullermeerneqarneranut oqaaseqaat:

Siunnersuut Imm. 56-imut ima oqaaseqaateqassaagut.

Naleqqamiit timersorneq, timip aalatinnera, inuiaallu peqqinnarnerusumik inuuneqarnissaasa tunngaveqarnissaat pingaartitaraarput.

Politikkitsinni inuiattut uatsinnut pingaartilluta, inuiattullu pisariaqartitagut aallaavigalugit ineriartornissarput politikkerarput.

Kisiannili isumaqanngilagut uani siunnersuummi massakkut pisariaqartitsinerup annertussusaa malillugu Nuummiittoq GU *Idrætslinje*-mik pilik naammattoq.

Malugalugu pisariaqartitsinerup annertussusaa uani takusinnaannginnatsigu, uumallu siunnersuutip akuerineratigut, annertuunik sanaartortoqalersinnaanera Nunatta aningaasaqarnerata nammassisinnaanngikkaa nalunnginnatsigu.

Pisariaqarnerisiuinermilu aningaasat allanut atorsinnaaneri inunnut amerlanernut iluaqutaalersillugit angorusunnerugatsigu.

Naleqqamiit piffiit ataasiakkaarlugit immikkut pilersornissaat politikkerinngilarput, isumaqarlutali Kalaallit amerlanerit iluaqutissatsinnik pilersitsineq nunattalu aningaasaqarnikkut iluaqutissaanik siunissami imminut akilersinnaasumik aaqqiineq orniginartinnerugatsigu.

Aamma eqqaanngitsoorusunngilara uani siunnersuummi ajornartorsiutitut taaneqartoq Inunnik nutsertoqarneranik oqaatigineqartoq. Qaqortumi kisimi piunngimmat illoqarfinnilu minnerusuni, nunaqarfinnilumi aamma atuummat.

Taamaattumik Naleqqamit siunnersuut imm. 56 itigartipparput.

//

Siunnersuummullu Imm. 75-imut ima oqaaseqaateqassaagut:

Kalaallit Nunatsinni oorilersuinerpaat Nunatsinnik pilersuisut meeraasa, ulloq manna tikillugu ilinniarnertuunngorniarfeqannginnerat allanngortikkusullugu siunnersuutitut isigaara.

Aalisartoqarfissuarmi avannaata kommunea-ni nunatta sukarsuata sisamaata, minnerpaamik ilinniarnertuunngorniarfeqalernissaata siunnersuutip kusanartup ilinniarsimassutsimik qaffassaanissaanut Siunertaa taparserparput.

Tassungali killitsiinnarnagu ilassuteqarusulluta. Tassani siunnersuutip imarivaa ilinniarnissanut assigiingitsunut tulluussarlugit Pilersitsinissaq, ilinniarnarit nunatsinni pisariaqartinneqartut malillugit.

Ullumikkut nunatsinni suliffeqarfinnit amigaatigineqartut malillugit ilinniarfimmik pisariaqartinneqartut naapertorlugit pilersitsisoqarnissaa Siunnersuutigaarput.

Assersuutigalugu aalisarnermi Aningaasaqarnermut tunngasunut ilinniassagaanni ilinniarfimmi suut pisariaqartinneqarnersut aallaavigalugit siunissamut pilersaarusiornissaq aqputissiuunneqarsinnaammat.

Ilinniarnissamut periarfissanut assigiinngitsunut Sammiviliinikkut, Inuusuttut sakkussaminnik aallerfissaattut pilersaarusiornissaa Aqputissiuunneqassasoq naleqqamiit ilassutitut piumasaraarput.

Peqqutigalugu maanna kisitsisit takutimmassuk avannaani ilinniarnikkut inissisimanerput, nunatta sinneranut, sanilliullugu appasinneroqisoq takutimmassuk.

Taamaattumik siunnersuut una nunatta sinneranut Avannaata kommunea-ni ilinniarsimassutsip qaffassarnissaa

Ilinniarfiullu Assigiingitsunullu sammivilerlugu assersuutigalugu assassornermut tungasutigut inissinneqarsinnaanissaat ilangukkusupparput.

Assersuutigalugu Aalisarnikkut aningaasaqarnermut ilinniakkamik, nunatsinnut aningaasatigut iluaqutigisinnaasatsinnik nutaaliorluta ilinniarfimmik immikkoortortalimmik sanasoqarsinnaanera ilassutitut siunnersuutigorusullutigu.

Tassunga aamma ilanngukkusupparput massakkut avannaani pissutsit qiviaraanni takornarialerineq qaffakkiartormat, pisariaqartitsinerlu takornarialerinermit qaffasinnerusumik siammasinnerusumillu ilinniarfimmik pilersitsinissaq siunnersuutigaarput.

Nalunngisatsitut kujataani ilinniarteqarpoq, takornarialerinermit *Arktisk turist guide*-imut ilinniartik, uanili periarfissarsiorusunnerput allaanerumik periarfissanik ujarlernertut Taarusunnarpoq, pilersitsiortunngikkutta siuariartorsinnaannginnatta.

Allanilli nunatsinni amigaatigineqartunik sulisitsisut amigaataannik Nunatsinni amigaatitsinnik, assassorneq ilanngullugu piareersarfiusinnaasumik pilersitsinissaq orniginartikkatsigu.

Qaffasinnerusunut alloriarnissamut ilinniartissap *fag*-imik allaanerulaartunik periarfissiisup, Nunamut Immamut, piniarnermut aalisarnermut, aningaasanik nalittorsaanermut nunatsinni ullutsinni amigaatigineqartunut sammivilimmik pilersitsisoqarsinnaanera siunnersuutigaarput.

Massakkummi takusinnaagatsigu kisitsisit qanoq oqariartuuteqarnersut,

ilinniartimmi naammassisartut kisitsisaata appasippallaanera qaffassarniarlugu ingerlaqqiffissanut allanut alloriartittut atuarfissaannik periarfissatut isigaarput.

Inerisaanikkut avannaata siuarsarnissaa ilinniartiffaarnissaa aporfilersorneqarani tunulliunneqaranilu taparserneqarnissaa kissaatigivarput.

Ukiorpassuarni Oorip isaaviata ineriartornissaminut aporfilersorneqartuarsimanera Kingulliunneqartuarsimaneralu tamaanga killeqarnissaa, inerisaaffigineqarlunilu.

Nunatsinnut ukiorpassuanngortuni tunniussaasut annikinngitsut piffissanngorsimavoq utertiffigineqarnissaasut.

Nunattalu sinneranut angummatsinneqarnissaa kissaatigaarput. Ilulissat illoqarfittut periarfissaginneratigut angallannermi akit eqqarsaatigalugit.

Ukiunilu kingullerni avannaata piorsarneqarneranut ineriartortinneqarneranut uuma siunnersuutip iluaqutaanissaa kisitsisinut takutitanut ilinniartitaanermi appasereersunut nalimmassarnissaannut aqutissatut isigigakku.

Tassani nunatta tamarmiusup piorsarneqarnissaa naleqqamiit Pingaartitatta ilagimmagu.

Ilulissani ilinniarnertuunngorniarfeqalerneratigut aamma ilinniarnertuunngorniarfiit Sinnerisa tatisimaneqarnerat oqiliallassasooq neriuutigigatsigu.

Tassanilu ilanngullugu ilinniarfik *teknik*-ikkut siuarsimasooq internet atorlugu ilinniartitsisinnaasooq pilersinnissaanut, periarfissaq taperseratsigu. Internet-ikkut ilinniarsinnaanermut periarfissatut ilanngunneqarnera tamanut ammaassissammat tapersernarpoq.

Innuttatta inuusuttut killiffimminni alloriaqqinnissaminut periarfissaqarlunissaasut neriuutigalugulu siunnersuut taperserparput.

Massakkullu takusinnaasagut malillugit assersuutigalugu Nuummi ilinniartut inissaruttarnerat, inissianik amigaateqarneq Illoqarfinni allani inissalimmi aamma ilinniarsinnaaneq periarfissaalissammat.

Taamaattumik Naleraq sinnerlugu matumuuna siulianiittut oqaatigisat tunngavigalugit imaattumik allannguutissatut siunnersuuteqassapput:

"Inuusutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarfimmik, aamma inuusutissarsiutinut sammiveqartumik ilinniarnertuunngorniarfimmik, ilinniartunut inissiaralimmik, ataqaatigiissitsilluni piginnaanngorsaanermik ilinniaqqittarnissamillu periarfissaasinnaasumik pikkorissaaqqinnermik Ilulissani neqeroorutaasussanik

***pilersitsisinnaanermik sanaartornissamut pilersaarusiornissaannut ("projektering")
Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut.
Sanaartornissamut pilersaarusiornissaq ("projektering") aningaasalersuisinnaanermut
periarfissanik allaanerusumillu ilinniartunut inissanik periarfissaasinnaasoqarneranik
qulaajaanermik imaqassaaq."***

[dansk]

***"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde
en projektering, med henblik på at etablere en kombineret erhvervsrettet skole og
erhvervsgymnasial uddannelse med tilhørende kollegie, kombineret med mulighed
for opkvalificering og efteruddannelse i form af kursusudbud i Ilulissat.
Udarbejdelsen af projekteringen skal indeholde en afdækning af
finansieringsmuligheder samt belyse mulighederne for alternative kollegieformer."***

Taamak oqaaseqarlunga, Naleraq tunuliaqutaralugu imm. 75 Ilulissani GUX-imik
sanasoqarnissaanut Siunnersuutip Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut,
Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermut ataatsimiitsitaliamut ingerlateqqinneqarnissaa
siunnersuutigaarput.